

Primera Comissió

Pla d'Actuació Municipal per a la Igualtat de Gènere (PAMIG)

Ajuntament de Cervelló
17 de març de 2009

Objectius del PAMIG

- ❑ Assolir el compromís polític
- ❑ Afavorir la interacció entre les àrees
- ❑ Potenciar la formació del personal
- ❑ Aportar coneixement sobre la realitat del municipi
- ❑ Potenciar el treball conjunt entre l'Ajuntament i la ciutadania

**Entrevistes
personal tècnic i
polític**

**Dades estadístiques,
informes, memòries,
etc.**

**Taller participatiu
amb dones del
municipi**

**MAPA GENERAL DE LA
SITUACIÓ**

7 línies
estratègiques

**PROPOSTES
D'ACTUACIÓ**

7 línies
estratègiques

PAMIG

Línies estratègiques

1. Impulsar les polítiques de gènere
2. Abordatge integral de la violència de gènere
3. Fomentar la participació sociopolítica de les dones
4. Promoure canvis en el repartiment de treballs i usos del temps
5. Fomentar la coeducació, la formació i la producció cultural de les dones
6. Incloure la perspectiva de gènere en el disseny de ciutats i territoris
7. Promoure la salut integral de les dones

Conceptes clau en matèria de gènere i polítiques de gènere

Com es relaciona cadascuna de les àrees municipals amb el gènere?

Gènere vs sexe

SEXE	GÈNERE
innat	construcció cultural
"immodificable"	modificable
universal	cultural
dones/homes	femení/masculí

Desigualtat vs diferència

- El contrari d'**igualtat** no és diferència sinó desigualtat o **discriminació**.
- **Discriminació**: l'aplicació de **distincions**, restriccions, exclusions, preferències i/o pràctiques desiguals, arbitràries, **injustes i no raonables**, que estan fonamentades en la **diferència** de sexe, ètnia, idees, etc. i que tenen un **efecte perjudicial**.

Tipus de discriminacions

- **Directa**. Aplicació **intencional** de tracte diferent, desfavorable i perjudicial basat explícitament en la diferència.
- **Indirecta**. Pràctica **aparentment neutra** que posa a les persones d'un sexe en desavantatge respecte a les persones de l'altre sexe.
- **Positiva**. Busca **equilibrar** les desigualtats de pertinença de diferents col·lectius i és legítima.

Incorporar la perspectiva de gènere implica...

Tenir en compte en l'anàlisi, la planificació, el disseny i l'execució de les polítiques, estudis, programes, etc. **les diferències socioculturals entre els homes i les dones** en qualsevol activitat o àmbit.

Models de polítiques de gènere

Específiques per a les dones	Restabliment de l'equilibri que trontolla per l'efecte de les dinàmiques del sistema. Dotar les dones de recursos.	Exemple: polítiques per dones immigrades.
Genèriques amb component de gènere	Promoció del desenvolupament de tota la població. Accés igualitari.	Exemple: promoció de la pràctica esportiva (amb mesures específiques per a les dones).
Estructurals de gènere	Canvi estructural que modifiqui la posició i els rols tradicionals de gènere, la distribució del poder, etc.	Exemple: conciliació.

Transversalitat de gènere (*mainstreaming* de gènere)

La reorganització, la millora, el desenvolupament i l'avaluació dels processos de política, de manera que la **perspectiva de gènere** s'incorpori en totes les polítiques, en **tots els àmbits** i en **totes les etapes**, per part dels actors normalment involucrats en l'adopció de mesures polítiques.

(Consell d'Europa, 1998)

1a LÍNIA: IMPULSAR
LES POLÍTIQUES DE GÈNERE

Ús sexista del llenguatge

Manté l'androcentrisme, invisibilitza les dones i perpetua els rols i estereotips de gènere:

- Preponderància d'allò masculí
- El masculí com a origen
- Plural masculí com a neutral
- Invisibilització de les dones a la història, aportacions culturals, etc.
- Ofertes de feina
- Refranys, contes, cançons, acudits, etc.

Utilització no sexista del llenguatge

- ▣ Utilització del femení
- ▣ Genèrics universals
- ▣ Barres, guions, @
- ▣ Dos gèneres gramaticals

Equip de Govern. Cervelló. 2008

	HOMES	DONES
Alcalde	1	
1er Tinent	1	
2a Tinent		1
Regidor	1	
Regidora		1
Regidora		1

Consistori. Cervelló. 2008

▣ 9 HOMES

▣ 4 DONES

2a LÍNIA: ABORDATGE INTEGRAL DE LA
VIOLÈNCIA DE GÈNERE

Definició Violència de Gènere

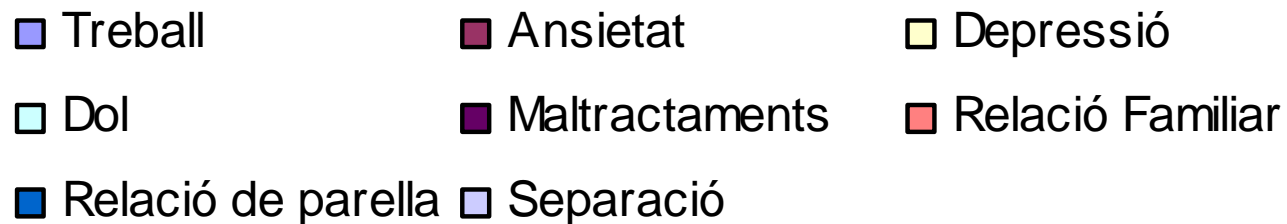
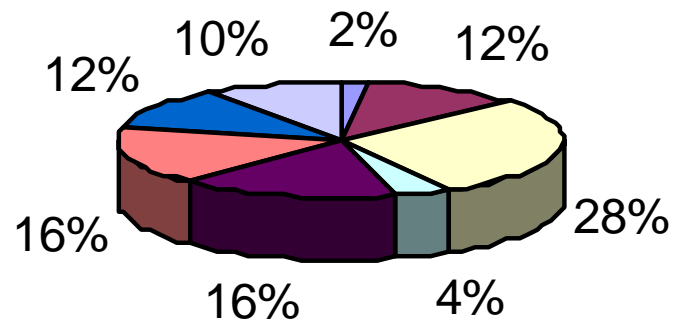
“Tot acte de violència basat en la pertinença al sexe femení que tingui o pugui tenir com a resultat un dany o patiment físic, sexual o psicològic per la dona, així com les amenaces de tals actes, la coacció o la privació arbitrària de la llibertat, tant si es produeixen a la vida pública com a la privada”.

IV Conferència Mundial sobre les Dones, Beijing, 1995.

Mites sobre la violència domèstica

1. És més perjudicial la violència física.
2. Parelles amb pocs recursos i/o baix nivell d'estudis i/o d'origen immigrant i/o d'una ètnia determinada i/o grups socials conservadors.
3. Només en parelles que hi conviuen i/o són adultes.
4. Maltracten perquè tenen addiccions.
5. Les persones agressores són agressives amb tothom.
6. Culpabilització de les dones.
7. Només violència en parelles heterosexuales.

Incidència de la violència de gènere a Cervelló. Motiu de consulta explícit. Servei Atenció Psicològica. SAS Dona. 2008

3a LÍNIA: FOMENTAR LA PARTICIPACIÓ
SOCIOPOLÍTICA DE LES DONES

Repàs històric breu

- **Al llarg de la Historia**
- **Al final del franquisme**
- **Durant la democràcia**
 - D'àmbit local i participació.
 - Grups terapèutics, creixement personal o autoajuda.
 - Associacions de Dones professionals.

Problemàtica en la participació

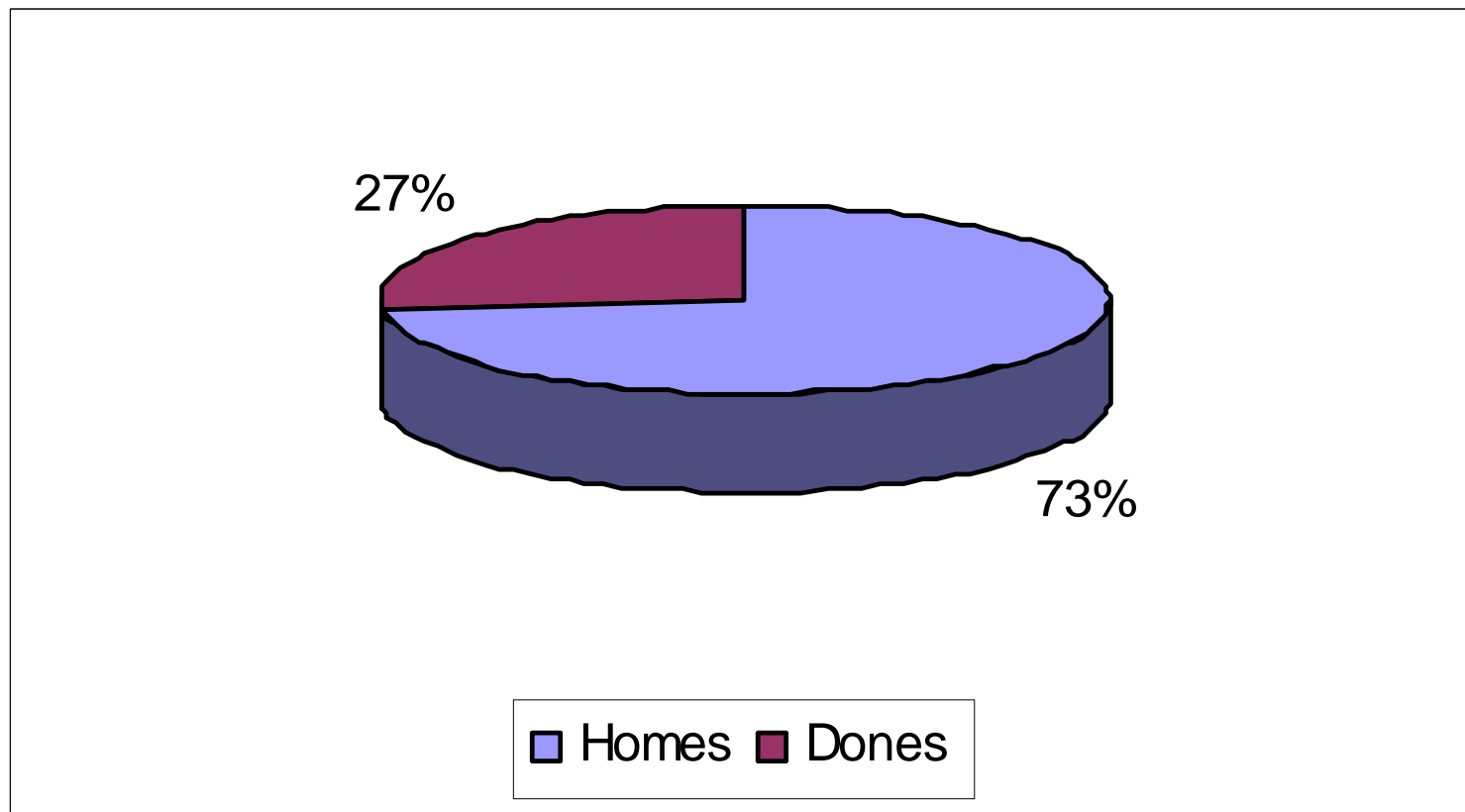
- L'associacionisme o participació relacionada amb:
 - aspectes educatius,
 - igualtat, defensa dels drets de les dones,
 - suport emocional, suport en la violència de gènere o
 - activitats culturals feminitzades

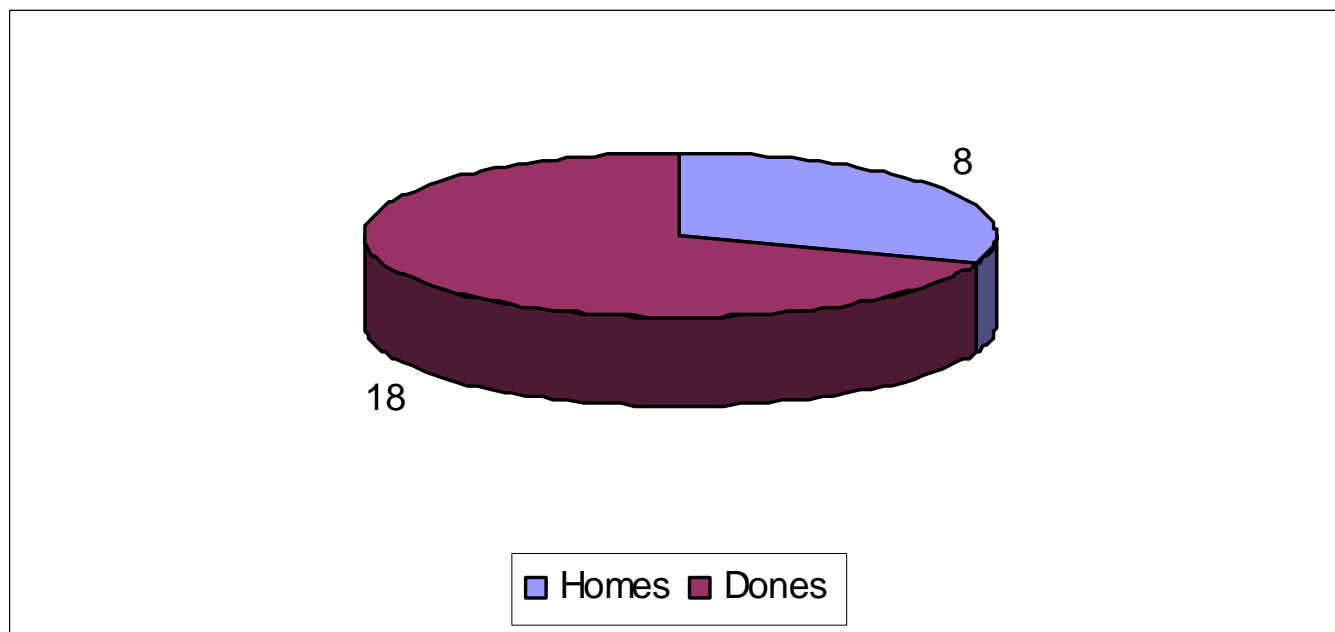
Participen **dones** majoritàriament.

- **Òrgans de direcció i poder** de la major part de les Associacions o entitats participatives són **homes**.

Presidències de les entitats culturals. Cervelló. 2008

Membres de les juntes de les AMPAs. Cervelló. 2008

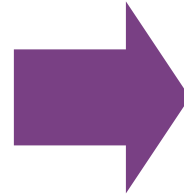
3 homes i 2 dones són presidents/es i vicepresidents/es.

4a LÍNIA: PROMOURE CANVIS EN EL
REPARTIMENT DE TREBALLS I USOS DEL
TEMPS

Espais segregats i contracte social

assignació de
rols diferenciats

**espais
segregats**

- **Espai públic.**
- **Espai privat.**
- **Corresponsabilitat.**

Doble presència/Doble Jornada

Doble presència

**espai
públic** + **espai
privat**

Doble jornada

**treball
remunerat** + **treball no
remunerat**

- La **conciliació** laboral, familiar i PERSONAL és una qüestió d'homes i dones.

Segregació Ocupacional

- ▣ **Segregació horitzontal**
- ▣ **Segregació vertical**
 - ▣ **Sostre de vidre**

Problemàtiques de les dones en el món laboral

- ▣ **DISCRIMINACIÓ SALARIAL**
- ▣ **CONTRACTACIÓ**
- ▣ **MATERNITAT**
- ▣ **MENYS ACTIVITAT LABORAL I MÉS DESOCUPACIÓ**

Taxa d'atur. Cervelló. Gener 2009

HOMES

11,5%

DONES

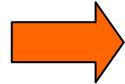
21,7%

5a LÍNIA: FOMENTAR LA COEDUCACIÓ,
LA FORMACIÓ I LA PRODUCCIÓ
CULTURAL DE LES DONES

Què és Coeducació?

Mètode educatiu

Principi: IGUALTAT ENTRE SEXES
I NO DISCRIMINACIÓ PER RAÓ DE SEXE

- Diferents **mirades i visions** del món,
- Diferents **experiències** i aportacions fetes per dones i homes

Conformen la **realitat col·lectiva** i sense les que no es pot interpretar ni conèixer el món.

OBJECTIU: no establir relacions de poder que supeditin un sexe a l'altre, sinó que incorpori en igualtat de condicions les realitats i la història de les dones i dels homes per **educar en la igualtat des de la diferència**.

Escola mixta vs. Escola Coeducativa

Escola Mixta

Escola Coeducativa

Replantejaments:

- **Relació i interacció entre l'alumnat i el professorat,**
 - **Currículums,**
 - **Llenguatge,**
- **Unitats d'aprenentatge,**
 - **Materials,**
 - **Llibres, etc.**

Importància de la coeducació

- ❑ No distincions.
- ❑ Diversitat, igualtat i no-violència.
- ❑ Corregir activament estereotips i jerarquitització de gènere.
- ❑ Prevenció de la violència masclista
- ❑ Modificar relacions de desigualtat i abús de poder

Participació en la creativitat cultural

- ❑ **Invisibilització** de la producció cultural de les dones.
- ❑ Cultura produïda per **homes** = reconeixement social.
- ❑ Cultura produïda per **dones** = devaluació social i més qüestionaments sobre allò que fa.
- ❑ **Poques dones** són **famoses** o **valorades** per la seva producció cultural.
- ❑ **Identitat encoberta** de dones en la història.

Personal dels centres educatius. Cervelló. 2008

	HOMES	DONES
Escoles bressol		12
CEIP Cervelló	2	8
CEIP Santa Maria	5	26
SES Cervelló	4	15
TOTAL	11	61
%	15%	85%

6a LÍNIA: INCLOURE LA PERSPECTIVA DE
GÈNERE EN EL DISSENY DE CIUTATS I
TERRITORIS

Persones i espai

Majoritàriament...

PERSONES s'han d'adaptar a → **ESPAYS URBANS**

ESPAYS URBANS no s'adapten → **PERSONES**

Encara predomina un model urbanístic dissenyat i pensat per...

- ❑ home,
- ❑ blanc,
- ❑ propietari,
- ❑ amb vehicle propi,
- ❑ que no té cap disminució,
- ❑ que no es responsabilitza a la llar,
- ❑ que prioritza el benestar propi per sobre de la cura del medi ambient.

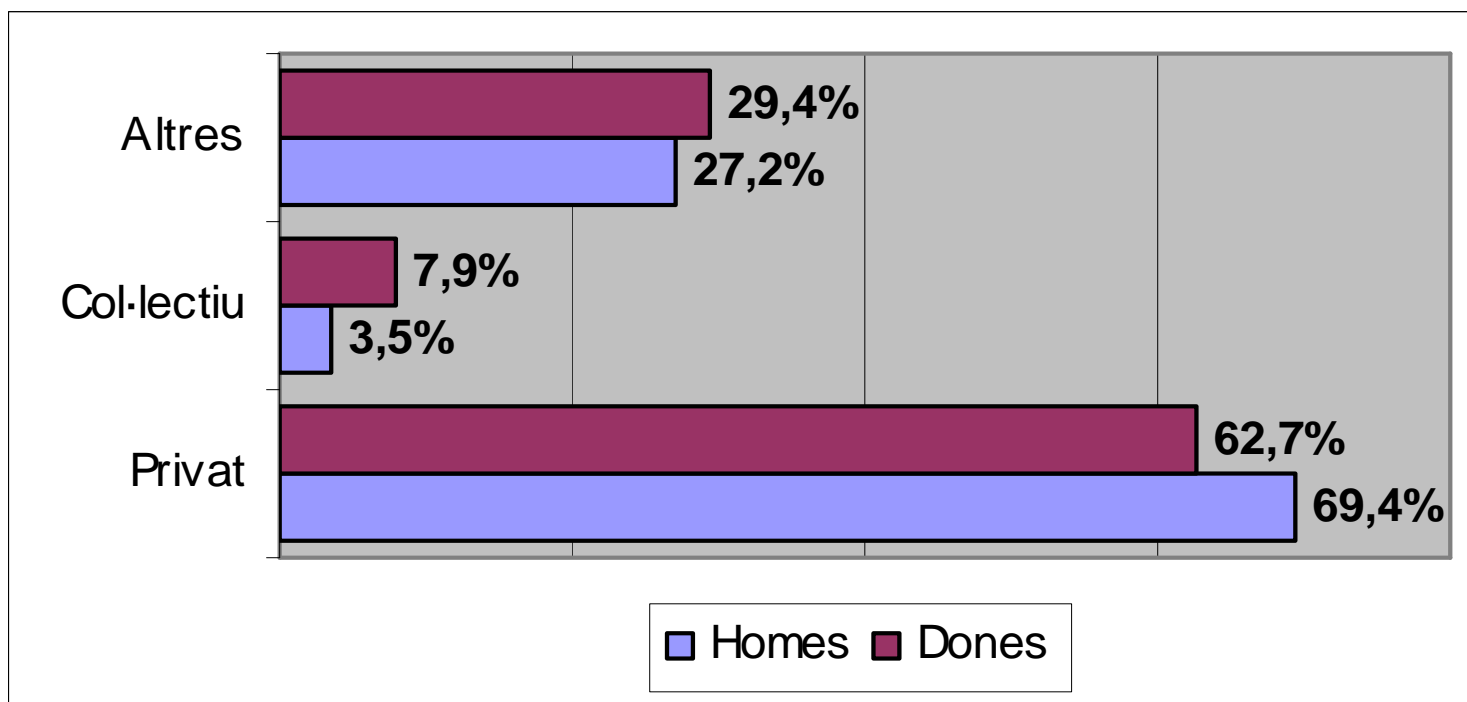
Municipi que té en compte la Perspectiva de Gènere

Principis de l'espai urbà i les infraestructures:

- ❑ Ciutat **democràtica**,
- ❑ Que fomenta la **convivència**,
- ❑ Que fomenta la **igualtat d'oportunitats** de tot el conjunt **de la ciutadania amb les seves diferències**,
- ❑ Que té en compte les **necessitats col·lectives**.
- ❑ Que **respecta el medi ambient** com a prioritat.

Mitjà de transport utilitzat en els desplaçaments residència-treball.

Cervelló. 2001

7a LÍNIA: PROMOURE LA SALUT
INTEGRAL DE LES DONES

Salut influenciada per desigualtats

- De **classe** (feminització de la pobresa)
- De **gènere** (processos d'emmalaltir i morir de dones i homes són diferents)

Que es pot millorar al món sanitari?

- **Diferències biològiques i psicosocials** de dones i homes.
- **Procés del cicle vital:** necessitats i atencions específiques.
- **Benestar** de dones i participació de dones en el **món esportiu**.
- **Millora de les organitzacions especialitzades** relacionades amb el sistema de salut.

Principals trastorns crònics en la població entre 15 i 64 anys. Catalunya. 2006

